

BIULETYN BAŁTYCKI

W I L B I

PODAJE WIADOMOŚCI BIEŻĄCE Z ŁOTWY ORAZ PERJODYCZNE Z ESTONJI I FINLANDJI.

Nr. Wilno, dnia 4 lutego 1932 r.

21.

T r e ś ć n u m e r u: ŁOTWA.

1. "Jaunakas Zinas" o potrzebie reorganizacji stosunków handlowych na Łotwie. 2. "Jaunakas Zinas" w sprawie monopolu importowego. 3. "Socjaldemokrats" o przemyśle łotewskim. 4. "Pehdeja Bridi" o radzie zagranicznych organizacji polskich. 5. "Socjaldemokrats" o polityce obecnego rządu łotewskiego. 6. "Socjaldemokrats" o możliwości kryzysu Gabinetu. 7. Kolejny antypolski artykuł "Pehdeja Bridi".

---Ogłoszenie---

1. "Jaunakas Zinas" o potrzebie reorganizacji stosunków handlowych na Łotwie.

"Jaunakas Zinas" Nr. 23 z 18.I.1932 r. Art. p. t. "Rozpocznijmy śmiało reorganizację życia". Streszczenie:

Pasywa bilansu handlu zagranicznego w Łotwie wyniosły w okresie 10 lat od 1921 do 1931 r. 590 milj. łatów. Za te 590 miljonów importowała Łotwa towary, bez których można było się obejść. Z powyższego olbrzymiego bilansu biernego ok. 200 milj. łatów przypada na handel Łotwy z Polską i U.S.A. W wspomnianym okresie importowano do Łotwy z U.S.A. towarów na sumę 119,6 milj. łt., zaś eksportowano zaledwie za 37,8 milj. łatów, czyli trzy razy mniej. Z Polski w tym samym czasie importowano za 157 milj. łt., zaś eksportowano tylko za 35,5 milj. łt. czyli 5 razy mniej. W 1930 i 1931 r. import łotewski z Polski był trzykrotnie wyższy niż eksport. Sytuacja taka trwać dalej nie może. Trzeba wziąć za podstawę zasadę wymiany handlowej i zmusić kontrahentów do importowania towarów wzamian za towary eksportowane.

2. "Jaunakas Zinas" w sprawie monopolu importowego.

"Jaunakas Zinas" Nr. 23 Art. p. t. "W sprawie monopolów importowych". Streszczenie:

Na porządek dzienny wypłynęła sprawa monopolu importowego, gdyż praktyka wykazała, że mimo zmniejszenia się importu towarów zagranicznych niepodobna uregulować cen na te towary. Monopol importowy mógłby w tym względzie być środkiem zaradczym. Monopol tego rodzaju jest niezbędnie potrzebny ze względu na to, że państwo kupowałoby towary zagranicą jedynie w tych krajach, które importują towary łotewskie.

3. "Socjaldemokrats" o przemyśle łotewskim.

"Socjaldemokrats" Nr. 17 z 1932 r. Art. p. t. "W sprawie przemysłu łotewskiego". Streszczenie:

W przemyśle łotewskim zauważyć się daje objaw tego rodzaju, że kierownicze sfery polityczne starają się wszelkimi środkami rozwój przemysłu zahamować. Nie udziela się więc potrzebnych kredytów, wpa-ja się w szeroki ogół przekonanie, że Łotwa, jako kraj rolniczy nie ma warunków, w których przemysł mógłby się rozwijać i t. d. Jednak nie jest to polityka właściwa. Istnieje cały szereg gałęzi przemysłu, któreby się mogły rozwijać, o ileby im zagwarantowano planową sprzedaż produktów. Tak np. mógłby się rozwijać przemysł chemiczny, który miałby zastępniony rynek zbytu w Rosji, przemysł skórniczy i t. d. Natomiast stosowanie takich środków jak np. wprowadzenie podatku obrotowego odbija się na przemyśle łotewskim ujemnie, mogąc spowodować jego upadek.

4. "Pehdeja Bridi" o radzie zagranicznych organizacji polskich.

"Pehdeja Bridi" Nr. 19 z 1932 r. Art. p. t. "Zagraniczna rada organizacji polskich". Streszczenie:

Rada organizacji polskich, w których reprezentowane są organizacje wszystkich krajów, w tej liczbie i Łotwy ogłosiła swój bilans

z działalności za 1930-31 r.

Mozna jeszcze zrozumieć, że w takiej instytucji biorą udział Polacy z Ameryki, Francji i innych krajów, będący emigrantami z Polski i w większości wypadków obywatelami polskimi. Natomiast dla Polaków łotewskich w tej organizacji nie miejsce, gdyż wszyscy oni są obywatelami Łotwy i ani oni sami, ani też ich ojcowie z Polski nie przywędrowali. Podtrzymywanie podobnych więzów politycznych służy jedynie idei Wielkiej Polski.

5. "S o c j a l d e m o k r a t s" o p o l i t y c e o b e c n e g o r z ą d u ł o t e w s k i e g o .

"Socjaldemokrats" Nr.17 z 1932 r.Art.p.t."Sama koalicja się przyznaje, że polityka rządu obecnego jest niefortunna". Streszczenie:

21 stycznia, w czasie debatów sejmowych na temat nowego budżetu mówili niemal wyłącznie przedstawiciele koalicji. Charakterystyczną jest rzeczą, że żaden z nich nie próbował bronić polityki obecnego rządu. Niemal wszyscy mówcy otwarcie przynawali, że Zemgalis nie zdoła być nadal ministrem Finansów. W łonie koalicji zachodzą również poważne tarcia z powodu niefortunnych ustaw. Wszystko świadczy, na jak glinianych nogach stoi rząd Skujeneeka.

6. "S o c j a l d e m o k r a t s" o m o ż l i w o ś c i k r y z y s u G a b i n e t u .

"Socjaldemokrats" Nr.24 z 31.I.1932 r.Art.p.t."Grozi kryzys rządu". Streszczenie:

Ze sfer koalicyjnych komunikują, że sytuacja rządu Skujeneeka-Zemgalisa z dnia na dzień się pogarsza. Sam premier jest przekonany, że nie zdoła się długo utrzymać. Rząd siedzi na beczce prochu, która w każdej chwili może wylecieć w powietrze. O ile wybuch jeszcze nie nastąpił, to jedynie dlatego, że grupy koalicyjne oczekują zanim rząd się nie skompromituje, by w ten sposób uniknąć odpowiedzialności, za obalenie rządu.

7. K o l e j n y a n t y p o l s k i a r t y k u ł "P e h d e j a B r i d i"

"Pchdeja Bridi" Nr.24 z 31.I.1932 r.Art.p.t."Otrzymując z zagranicy środki pracują dalej". Streszczenie:

Jedną z głównych przyczyn politycznych zamknięcia na Łotwie Związku Polaków było to, że wspomniana organizacja, jak również Związek Młodzieży Polskiej działał, otrzymując z zagranicy środki pieniężne, co nakładało na organizacje te wielkie obowiązki z punktu widzenia idei Polski Mocarstwowej. Te same motywy zdecydowały również w sprawie zamknięcia polskich szkół powszechnych. Wszystkie te polityczne związki i szkoły nie wyrosły z naturalnych potrzeb ludności polskiej na Łotwie, a były wytworem sztucznym, zaszczipionym przez szowinistów zagranicznych. W tej ideologii poczesne miejsce zajmowała sprawa przynależności granicznych gmin pow. ilłuksztańskiego i potrzeba polonizacji w tym celu, by się można było połączyć z "Matką Polską". Polskie sfery urzędowe kwestję tę traktują dosyć poważnie. Świadczy o tem fakt, że Polska dotychczas odmawia uznania i ustalenia granicy łotewskiej w pow. ilłuksztańskim. Wraz z zamknięciem organizacji polskich, których antypaństwowa działalność była udowodniona nie ustała polska propaganda polityczna, gdyż te same środki pieniężne płyną innymi drogami. W ostatnich czasach żywą działalność przejawiać zaczęło t-stwo rolników polskich w Dyneburgu, którego instruktorzy objeżdżają obecnie systematycznie pow. ilłuksztański i pogranicze Letgalji, zakładając oddziały i "jaczajki" towarzystwa, organizując odczyty, agitując wśród młodzieży i t.d. Agentów t-stwa rolniczego witają z otwartymi rękami nauczyciele polskich szkół miejscowych i księża, ułatwiając w organizowaniu kursów rolniczych, których, nawiasem mówiąc, w Letgalji nie brak.

Pozatem działają jeszcze polskie towarzystwa akademickie, organizacje harcerskie i t.d. Na wszystkie te objawy propagandy polskiej należałoby zwrócić baczną uwagę.

B7